

Reactie Valente op Regeling huisvesting aandachtsgroepen 2026

Als branchevereniging reageren wij graag op de concept-regeling voortzetting regeling huisvesting aandachtsgroepen (RHA). Onze leden helpen immers verschillende aandachtsgroepen, waaronder dak- en thuisloze mensen.

Positief over middelen voor realisatie van woonruimten voor aandachtsgroepen

Het hebben van een eigen plek waar je woont is voor mensen een belangrijke zekerheid van bestaan. Sommige mensen zijn in hun leven al dan niet tijdelijk geholpen bij opvang of beschermd wonen in een instelling, maar ook daarna is het vaak mogelijk – al dan niet met begeleiding – weer zelfstandig te wonen. Gezien het enorme tekort aan woningen is het belangrijk dat mensen de mogelijkheid hebben weer snel zelfstandig te wonen. Wij hebben dan ook de afgelopen jaren op verschillende manieren en momenten gepleit voor een voortzetting van de regeling huisvesting aandachtsgroepen. Er zijn veel meer en andere manieren waarop de Rijksoverheid kan helpen het enorme woningtekort en de groeiende dakloosheid op te lossen, maar deze regeling is wat ons betreft een belangrijke manier. We zijn dan ook blij dat de Tweede Kamer via een amendement weer middelen beschikbaar heeft gesteld voor de RHA.

Over de voorgestelde wijzigingen van de regeling ten opzichte van eerdere jaren hebben wij een aantal opmerkingen en voorstellen.

Aandachtsgroepen te weinig concreet gemaakt

De regeling zet in op *aandachtsgroepen* vanwege het aanhoudende tekort aan geschikte woonruimten voor deze groepen. In de eerdere regeling werd onder aandachtsgroepen verstaan, dak- en thuisloze mensen, mensen met sociale of medische urgentie, statushouders, mensen die uitstromen uit een intramurale situatie, arbeidsmigranten, ontheemden uit Oekraïne en studenten. De nieuwe regeling spreekt over aandachtsgroepen, zonder te expliciteren wat daaronder verstaan wordt. Dat achten wij een risico omdat de kans daarmee is dat de woonruimtes niet expliciet ook ten goede komt aan groepen als dak- en thuisloze mensen en mensen die willen uitstromen uit instellingen voor maatschappelijke opvang, vrouwenopvang of beschermd wonen (nadat zij in dat beschermd wonen tijdelijk hebben verbleven op grond van de Wlz, de Wmo of de Wfz). Wij pleiten er dan ook voor in de regeling dit nader te definiëren, dan wel te verwijzen naar in elk geval de urgentiecategorieën zoals genoemd in het wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting.

Borging nodig van realisatie zelfstandige woonruimten in Realisatiestimulans

We zien tevens dat u de RHA nu niet meer richt op zelfstandige woonruimten (tenzij met gemeenschappelijke ruimten), maar juist op onzelfstandige woonruimten. Uw motiveert dit met name door te verwijzen naar de Realisatiestimulans die zou inzetten op zelfstandige woonruimten. Wij willen u ten eerste wijzen op het feit dat juist in gezaghebbende plannen en rapporten het belang de mogelijkheid en juist wenselijkheid wordt geschetst van *zelfstandige* woonruimten, waar aandachtsgroepen – al dan niet met ambulante begeleiding – kunnen wonen. Voorbeelden hiervan zijn het Nationaal

Actieplan Dakloosheid ('van opvang naar wonen eerst') en het rapport van de adviescommissie Toekomst beschermd wonen ('van beschermd wonen naar een beschermd thuis'). Wij hechten eraan dat dit de belangrijke beweging moet blijven! In dat kader vragen ons af hoe zekerheid wordt verkregen dat de middelen van de Realisatiestimulans daadwerkelijk worden ingezet voor zelfstandige woonruimten voor aandachtsgroepen en wij adviseren daar dat expliciet als voorwaarde op te nemen. Dit te meer omdat door de Rijksoverheid juist telkens werd gewezen op deze RHA als het gaat om bijvoorbeeld het realiseren van Skaeve Huse. Slechts als het realiseren van zelfstandige woonruimte voor aandachtsgroepen via de Realisatiestimulans geborgd is, kan met vertrouwen via de RHA juist ingezet worden op de andere kant van de puzzel, namelijk voldoende onzelfstandige woonruimten, zoals u nu beoogd en ook zelfstandige woonruimten met gemeenschappelijke ruimten.

Ook instellingen /aanbieders zouden een aanvraag moeten kunnen doen

De nieuwe opzet van de RHA biedt middelen voor de bouw van verschillende *onzelfstandige* woonvormen voor aandachtsgroepen. Wij delen de gedachte dat deze woonvormen ook belangrijk zijn. Ons receptenboek huisvesting biedt tal van voorbeelden ook hiervan. Wel merken we op dat de initiatiefnemer van deze woonconcepten vaak juist ook aanbieders /instellingen zijn. Indien u inderdaad kiest voor deze wijziging dan pleiten we ervoor dat juist ook aanbieders/instellingen zelf een aanvraag kunnen doen op deze regeling. Dit is belangrijk zodat de financiering bij één partij blijft en het realisatieproces niet te stroperig te laten worden. Om te borgen dat het initiatief ook de steun heeft van de betreffende gemeente zou u daarbij een actueel contract of subsidierelatie bij een zorgfinancier in de betreffende gemeente of regio kunnen vereisen en een steunverklaring (van de aanvraag) van de betreffende gemeente. Dit voorkomt dat initiatieven in de praktijk niet tot stand komen (vanwege onvoldoende draagvlak bij de gemeente).

De tranche faciliteert ook de bouw van zelfstandige woonruimten met een gemeenschappelijke ruimte omdat deze ook een positieve bijdrage levert aan de socialisering van deze groepen. Wij delen dat dit een positieve bijdrage kan leveren mits gemeenschappelijke ruimten in voldoende mate aansluiten bij de behoefte van de aandachtsgroep. Uw eis waar bij waarbij minimaal één gemeenschappelijke ruimte per maximaal 15 zelfstandige woonruimten gerealiseerd moet worden kan echter zeer belemmerend werken in een concrete businesscase. In de praktijk gaat het veelal om nieuwe locaties waar er meer zelfstandige woonruimten gerealiseerd worden en waarbij één gemeenschappelijke ruimte voldoende is. Een grens van 15 kan juist initiatieven belemmeren. Wij adviseren u dus deze grens weg te laten, dan wel op te rekken tot 24-26 woonruimten.